

Hakija	A
Vastapuoli	S
Asia	Kohtuullinen korvaus
Vireille	4.4.2016
Annettu	28.12.2016

ASIAN TAUSTA

Hakemus koskee kolmea keksintöä, jotka on tehty hakijan työskennellessä työnantajan palveluksessa. Työsuhde on alkanut [pvm].

Hakemus 2/2016 koskee keksintöä nimeltään []. Työnantajalle on [pvm] myönnetty keksinnön johdosta yhdysvaltalainen patentti [].

Hakemus 3/2016 koskee keksintöä nimeltään []. Työnantajalle on [pvm] myönnetty keksinnön johdosta yhdysvaltalainen patentti [].

Hakemus 4/2016 koskee keksintöä nimeltään []. Työnantajalle on [] myönnetty keksinnön johdosta yhdysvaltalainen patentti [].

ASIAN KÄSITTELY

Hakemus

Hakija on pyytänyt työsuhdekeksintölautakuntaa lausumaan siitä, onko hakijalla oikeus työsuhdekeksintölain mukaiseen kohtuulliseen korvaukseen ja sivuuttaako työnantajan laatima keksintökorvausohjesääntö työsuhdekeksintölain kohtuullista korvausta koskevat säännökset.

Vastine

Työnantajan mukaan lautakunnan ei tule suosittaa korvausta keksinnöistä. Työnantaja on saanut oikeudet keksintöön

työsuhdekeksintölain mukaisesti ja sikäli työntekijällä on oikeus työsuhdekeksintölain mukaiseen kohtuulliseen korvaukseen. Työnantaja on kuitenkin jo maksanut hakijalle korvauksen keksintöohjesäännössään esitetyn mukaisesti. Keksintöohjesäännön yleinen tulkinta ei kuulu lautakunnan toimivaltaan.

TYÖSUHDEKEKSINTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Lausuntopyynnön tutkiminen

Oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetun lain (työsuhdekeksintölaki) 1 §:n 1 momentin mukaan toisen työssä olevan henkilön, työntekijän, tekemästä Suomessa patentilla suojattavissa olevasta keksinnöstä on voimassa, mitä kyseisessä laissa säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan keksintöä pidetään Suomessa patentilla suojattavissa olevana, jos työnantaja ottaa työntekijän tekemään keksintöön sellaisen oikeuden, joka rajoittaa työntekijän oikeutta hakea tai saada siihen patentti.

Työsuhdekeksintölain 11 §:n mukaan työsuhdekeksintölautakunta antaa lausuntoja lain soveltamista koskevissa asioissa.

Työntekijän oikeus kohtuulliseen korvaukseen

Hakija on ensinnäkin pyytänyt työsuhdekeksintölautakunta vahvistamaan, että hänellä on oikeus työsuhdekeksintölain mukaiseen kohtuulliseen korvaukseen. Työnantaja ei ole kiistänyt hakijan oikeutta, eikä asiassa ole muutenkaan esitetty selvitystä, jonka perusteella asiaa olisi aihetta arvioida toisin. Näin ollen työsuhdekeksintölautakunta katsoo, että hakijalla on oikeus kohtuulliseen korvaukseen.

Keksintöohjesäännön vaikutus kohtuulliseen korvaukseen

Lisäksi hakija on pyytänyt työsuhdekeksintölautakunta lausumaan siitä, onko työntekijän oikeus työsuhdekeksintölain mukaiseen kohtuulliseen korvaukseen toissijainen keksintöohjesääntöön nähden.

Työsuhdekeksintölautakunta toteaa, että keksintökorvausohjesääntöä pidetään työsopimusta täydentävänä ohjeistuksena, jota tulee lähtökohtaisesti arvioida sopimusoikeudellisesta näkökulmasta. Työsuhdekeksintöohjesäännössä määritelty korvaus saattaa muodostaa lain tarkoittaman kohtuullisen korvauksen tai ainakin osan siitä. Keksintökorvausohjesääntö ei kuitenkaan poissulje työntekijän oikeutta kohtuulliseen korvaukseen, sillä kysymyksessä on pakottavaan lainsäädäntöön perustuva työntekijän oikeus, jota ei voida työsopimuksella tai sitä täydentävillä ohjeistuksilla poissulkea. Työsuhdekeksintölaissa ei kuitenkaan ole rajoitettu työnantajan ja työntekijän oikeutta sopia keksinnön syntymisen jälkeen siitä, miten kohtuullinen korvaus määräytyy.

Työsuuhdekeksintölautakunta toteaa, että jos osapuolet eivät pääse kohtuullisen korvauksen määrittämiseen liittyvistä kysymyksistä yksimielisyyteen, asia voidaan saattaa kohtuullisen korvauksen määrittämisen osalta uudelleen työsuuhdekeksintölautakunnan käsiteltäväksi. Tällöin hakijan tulee kuitenkin esittää huomattavasti tarkemmat tiedot keksinnöstä ja kohtuullisen korvauksen määrittämisen perusteista, jotta kohtuullista korvausta voidaan arvioida.

Työsuuhdekeksintölautakunnan lausunto

Työsuuhdekeksintölautakunta vahvistaa, että hakijalla on oikeus kohtuulliseen korvaukseen.

Lisäksi työsuuhdekeksintölautakunta vahvistaa, että keksintökorvausohjesääntö ei poissulje työntekijän oikeutta kohtuulliseen korvaukseen.

Eero Mantere
Puheenjohtaja

Tomi Rantasaari
sihteeri

Asian ratkaisuun osallistuivat: Eero Mantere, Ralf Forsén, Mari Komulainen, Anu-Tuija Lehto, Marja-Leena Mansala, Albert Mäkelä ja Veli Sinda.